

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Київського національного
лінгвістичного університету

«21» березня 2024 р. протокол № 14

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Східна філологія: Арабська мова і література, переклад, методика навчання
(повне найменування)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти: магістр

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Кваліфікація: магістр філології зі спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Київ – 2024 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АПРОБАЦІЮ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма «Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська має зовнішню і внутрішню рецензії.

Рецензенти:

1. Мазепова О.В. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Дата рецензування. Дата рецензування – 25.01.2024 р.
2. Шутова М.О. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської і фіно-угорської філології Київського національного лінгвістичного університету. Дата рецензування – 25.01.2024 р.

Відгуки стейкхолдерів:

Внутрішні

1. Валігура О.Р. – завідувачка кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології Київського національного лінгвістичного університету, доктор філологічних наук, професор. Дата подання відгуку – 25.01.2024 р.
2. Охріменко М.А. – відповідальна за акредитацію на факультеті східної і слов'янської філології, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східної і слов'янської філології Київського національного лінгвістичного університету. Дата подання відгуку – 30.01.2024 р.
3. Козяровська Т.С. – здобувачка вищої освіти за ОП Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання. Дата подання відгуку – 25.01.2024 р.

Зовнішні:

1. Петрова Ю.І. – старший науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського, відділу Близького та Середнього Сходу. Дата рецензування – 26.01.2024.
2. Черноног О.М. – перекладач Філії НАК «Нафтогаз України» в Арабській Республіці Єгипет. Дата рецензування – 29.01.2024.
3. Дунда Д.Є. – перекладач Філії НАК «Нафтогаз України» в Арабській Республіці Єгипет. Дата рецензування – 29.01.2024.
4. Проскура О. І. – директорка Київської гімназії східних мов № 1 Святошинського району Міста Києва. Дата рецензування – 30.01.2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу вищої освіти, який закінчив науково-педагогічний працівник (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та / або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність за останні 5 років (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації за останні 5 років науково-педагогічного працівника (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи (гарант ОП) Рибалкін Валерій Сергійович	Професор кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології КНЛУ	Ленінградський державний університет (1976, «Арабська філологія»), сходознавець-філолог	Доктор філологічних наук, 10.02.13 – мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії. <i>Тема дисертації:</i> «Арабська лінгвістична традиція: класичні концепції та їх сучасна інтерпретація», диплом ДД №001641 виданий рішенням президії Вищої атестаційної комісії України від 14	44 роки	Має загалом понад 200 праць, із них – 7 монографій, 3 наукових видання у вигляді коментованого перекладу, 150 наукових статей, 50 матеріалів конференцій. Керує кандидатськими роботами аспірантів КНЛУ, КНУ ім. Т. Шевченка, Інституту сходознавства НАНУ та студентською науковою роботою (дипломні роботи магістра). На даний момент здійснює наукове керівництво кандидатськими дисертаціями – 2. Член спеціалізованої ради Д.26.001.50 з присудження наукових ступенів доктора (кандидата) філологічних наук зі спеціальності 10.02.13 – мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії (2015–2016; 2017–2019), Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Член спеціалізованої ради Д.26.054.04 з присудження наукових ступенів доктора (кандидата) філологічних наук зі спеціальності	1. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми: «Сучасне перекладознавство: інноваційні тенденції та виклики» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 16.02.2022 р. – 25.05.2022 р., Сертифікат ПК №0473, дата видачі 24.06.2022 р. 2. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми:

			<p>лютого 2001 року (протокол № 7-06/2)</p> <p>Професор, атестат професора 02ПР № 003870 виданий при кафедрі Близького Сходу Інституту філології КНУ ім. Т. Шевченка рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 15 грудня 2005 року, протокол № 5/04-П</p>	<p>10.02.15 – загальне мовознавство (2017–2019), КНЛУ.</p> <p>Член редколегій журналів «Сходознавство» НАН України та «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури».</p> <p>Член журі Літературної Премії імені Романа Гамади НСПУ та Львівського національного університету імені Івана Франка.</p> <p>Науковий керівник лауреата Всеукраїнської літературної премії імені Романа Гамади за переклад українською роману палестинського письменника Усами ель-Ейси «Божевільні з Вифлеєма» (2021).</p> <p>Керівник наукової роботи студента Нечипоренко І.В. (V курс), диплом I ступеня I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Східні мови» (2022-2023 н.р.).</p> <p>Керівник наукової секції Центру арабської мови і культури при кафедрі східної і слов'янської філології КНЛУ.</p> <p><u>Основні публікації за останні 5 років:</u></p> <p>1. Семантика коранічної лексеми ظلم (ZULM) // Україна і світ: діалог мов та культур. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2020 р. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2020. С.262-263.</p> <p>2. Близькосхідні контакти наддніпрянців: новини з минулого // Дивослово. № 12. 2020. С. 24-27.</p> <p>3. Неконкентивний спосіб утворення арабських неологізмів // «Питання сходознавства в Україні». Матеріали V Всеукраїнської науково-методичної</p>	<p>«Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні мовних дисциплін» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти, (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 26.09.2022 р. – 16.12.2022 р., Сертифікат ПК № 0583, дата видачі 22.12.2022 р.</p>
--	--	--	---	---	--

					<p>конференції з міжнародною участю. Харків, 15 квітня 2021 р. С. 43-45.</p> <p>4. Функція частки 'inna в арабському дієслівному реченні // «Ad orbem per linguas. Світ цінностей і цінності у світі». Київ: Видавничий центр КНЛУ, 13-14 травня 2021 р. С. 326-328.</p> <p>5. Арабські неологізми на парадигму <i>faw'ala</i>. // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Україна у транскультурному й модальному світі», 25 травня 2022 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. С. 215-217.</p> <p>6. «Obscure» lexeme in Ibn Khordadbeh's treatise. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Українсько-арабські мовно-культурні контакти», 16-17 лютого 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. С. 21-24.</p> <p>7. QaDaR: семантика й особливості перекладу коранічної лексеми// «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці», 18-19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. С. 269-271.</p>	
Члени проектної групи 1. Валігура Ольга Романівна	Завідувач кафедри східної і слов'янської філології	Київський державний педагогічний інститут іноземних мов, 1981 р. Спеціальність: іноземні мови (дві мови), Кваліфікація:	Доктор філологічних наук, 10.02.04 – германські мови 10.02.15 – загальне мовознавство, Лінгвокогнітивні і комунікативні основи фонетичної інтерференції (експериментально-		<p>14 наукових статей за останні 5 років (з них у фахових виданнях України – 8, у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science Core Collection – 5, у науковому періодичному виданні іншої держави – 1 стаття); <u>Статті у виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science – 5</u> 1. Descriptions and prescriptions in the Chinese wenyuan and baihua codification tradition.</p>	<p>1. Київський національний лінгвістичний університет. Сертифікат про підвищення кваліфікації "Філологія: історія, сучасність і перспективи" (3 кредити ЄКТС, 90 годин, з 12.10.2022 по 14.12.2022</p>

		<p>вчитель іноземних мов (англійської та французької) Диплом ЖБ-1 №043090 від 26.06.1981 р.</p>	<p>фонетичне дослідження англійського мовлення українців), ДД № 008404 від 01.07.2010 р., виданий Вищою атестаційною комісією України. <u>Вчене звання</u> - професор, кафедра германської і фіно-угорської філології; атестат – 12ПР № 007297 від 10.11 2011 р., виданий Атестаційною колегією МОН України</p>	<p>Сходознавство, 89, 2022, 243-268. Indexed in Scopus. https://doi.org/10.24919/2308-4863/49-2-9 у співавторстві з Iryna Kostanda. 2. “Simplicity is the ultimate sophistication” or half a century of IT consumer identity formation: a linguistic and pragmatic approach. Token, A Journal of English Linguistics, 2021, 13, s. 141-169. Indexed in Scopus. DOI: 10.25951/4824. https://token.ujk.edu.pl/wp-content/uploads/07_Token_13_N_Kravchenko_et_al_30_05_2021.pdf (в співавторстві з Nataliia Kravchenko, Vira Meleshchenko, Liudmyla Chernii). 3. Valigura O., Parashchuk V., Kozub L. Phonetic Portrait of a Ukrainian EFL Teacher: Prosodic Parameters in Academic Discourse. Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on the English Language in Ukrainian Context. 2020. P.16-25. DOI: https://dx.doi.org/10.24093/awej/elt3.2 (Web of Science). URL: https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000612779500003 4. Valigura O., Kozub L., Sieriakova I. Computer Technologies in Acoustic Analysis of English Television Advertising Discourse. Arab World English Journal (AWEJ) WEJ, Special Issue on CALL. Number 6. July, 2020. P.38-48. DOI:10.24093/awej/call6.3. URL: https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000600430000003 (Web of Science).</p> <p>1. Стаття у науковому періодичному виданні іншої держави: Valigura O., Kozub L., Monashenko A. Prosody of English Television Advertising: Sociolinguistic</p>	<p>р.). Сертифікат ПК № 0551. 2. Київський національний лінгвістичний університет, Сертифікат про підвищення кваліфікації "Сучасні технології та засоби навчання іноземних мов і культур" (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 10.02-2022 р. – 14.06.2022 р. Сертифікат ПК № 0349. 3. Київський національний лінгвістичний університет, сертифікат, Серія ПК № 0706, “Нейропсихологія навчання” (3 кредити ЄКТС, 90 годин), 25.10.2023 р. – 28.12.2023 р., дата видачі: 03.01.2024 р.</p>
--	--	---	---	--	--

					<p>Features and Pragmatic Potential. Euromentor Journal. 2020. Vol. XI, No. 1. P. 13-39. URL: http://euromentor.ucdc.ro/en/EUROMENTOR%20March%20%20%202020.27.03.pdf</p> <p><u>Статті у фахових виданнях України:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фонетична кодифікація: кодифікатори в контексті стандартизації давньокитайської мови. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». № 50 (Т.1), 2021, 37-42. https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.50-1.8 2. Становлення мовних норм: процеси кодифікації лексичної норми в Європі та стародавньому Китаї. Закарпатські філологічні студії. № 18, 2021, 173-179. https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.18.31 3. Перцептивні характеристики інтонації англomовних відеопрезентацій. Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки. Вип. 187. Кропивницький, 2020, 180-185. 4. Компаративний аналіз двох форм китайської літературної мови: веньянь і байхуа // STUDIA METHODOLOGICA. Тернопіль-Кельце, 2020, Вип. 50, 65-74. 5. Лінгвальні засоби реалізації функції впливу в давньокитайському філософському тексті (на матеріалі релігійно-філософського трактату «дао де цзін»). Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки №1, 2020, 35-42. 6. Специфіка сучасних досліджень ономастичної лексики. Записки з ономастики: збірник наукових праць. – Одеса: Астропринт, 2019, Вип. 22, 31-43. 7. Просодичні засоби реалізації фоносемантичних комплексів у сучасному
--	--	--	--	--	--

				<p>кінодискурсі. Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки. Вип. 175. Кропивницький, 2019. 235-241. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2019_175_50</p> <p>Професійна кваліфікація (відомості про досвід професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності), керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю (прізвище, ім'я, по батькові дисертанта, здобутий, науковий ступінь, спеціальність, назва дисертації, рік захисту, серія, номер, дата, ким виданий диплом), наявність публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років)</p> <p>14 захищених дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, з них 7 захищених робіт за останні 5 років.</p> <p>1. Варлакова Антоніна Володимирівна, кандидат філологічних наук, спеціальність 10.02.04 – германські мови, Просодичні ознаки ненаголошеного вокалізму в англійському мовленні носіїв української мови (експериментально-фонетичне дослідження), 2021 рік; ДК № 062407 від 27 вересня 2021 р., виданий Атестаційною колегією МОН України;</p> <p>2. Град Наталія Ярославівна, кандидат філологічних наук, спеціальність 10.02.04 – германські мови, Просодичні та прагматичні характеристики англомовних відеопрезентацій</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>компанії Apple (експериментально-фонетичне дослідження), 2021 рік; ДК № 060380 від 29 червня 2021 р., виданий Атестаційною колегією МОН України;</p> <p>3. Насікан Зоряна Сергіївна, кандидат філологічних наук, спеціальність 10.02.04 – германські мови, Просодична організація фоносемантичних комплексів в емоційному мовленні (експериментально-фонетичне дослідження сучасного англомовного кінодискурсу), 2019 рік; ДК № 056240 від 26 лютого 2020 р., виданий Атестаційною колегією МОН України;</p> <p>Виконуються 5 наукових робіт аспірантів та 1 докторська дисертація.</p> <p>1. Голова спеціалізованої вченої ради Д 26.054.04 у Київському національному лінгвістичному університеті з присудження наукового ступеня доктора філологічних наук зі спеціальностей 10.02.04 – германські мови, 10.02.13 «Мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії; 10.02.17– порівняльно-історичне і типологічне мовознавство (наказ МОН України №530 від 06 червня 2022 року).</p> <p>2. Член спеціалізованої вченої ради Д 26.001.19 у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка з присудження наукового ступеня доктора філологічних наук зі спеціальностей 10.02.01 та 10.02.15 (наказ МОН України №530 від 06 червня 2022 року).</p> <p>Участь в атестації наукових кадрів як офіційний опонент – 12 опонувань за останні 5 років.</p>	
--	--	--	--	--	--

					Головний редактор наукового журналу КНЛУ «Германістика в Україні», член редакційних колегій наукових журналів категорії Б: Вісник Київського національного лінгвістичного університету Серія «Філологія»; Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського.	
2. Бастун Микола Володимирович	Доцент кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології КНЛУ	Київський університет «Східний світ», 2009. Спеціальність: Мова та література (арабська) Кваліфікація: філолог, викладач арабської та англійської мов	Кандидат психологічних наук, 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. Тема дисертації: «Особистісний підхід у допрофесійній підготовці учнів гімназій з вивченням східних мов»	12 років	Участь в атестації наукових кадрів як члена постійної спеціалізованої вченої ради К 26.451.02 в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Член наукової секції Арабського центру мови і літератури при кафедрі східної і слов'янської філології КНЛУ. <u>Основні публікації за останні 5 років:</u> 1. Bastun M. Elegy Genre in Pre-Islamic Arabic Poetry: Metric Features // The Fourth International Conference on the History of Arabic Literature. Kyiv, September 19-20. 2019. Book of Abstracts. Kyiv. 2019. P. 12. 2. Бастун М.В. Жанр елегії у доісламській арабській поезії: метричні особливості // «Ad orbem per linguas. До світу через мови». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Світ як інтертекст», 17-18 червня 2020 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2020. С. 18-19 3. Бастун М.В. Питання наголосу у просодії класичного арабського віршу // «Ad orbem per linguas. До світу через мови». Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Світ цінностей і цінності у	1. Програма підвищення кваліфікації для викладачів арабської мови, у Арабській Республіці Єгипет на базі Центру розвитку викладання арабської мови при Єгипетському центрі партнерства та розвитку за підтримки Міністерства закордонних справ Арабської Республіки Єгипет Стажування. 2 березня - 4 квітня 2019 р. Сертифікат № 049984 2. Київський національний лінгвістичний університет, підвищення кваліфікації з теми: «Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні мовних дисциплін» на базі Центру навчання іноземних мов і післядипломної освіти,

				<p>світі», 13-14 травня 2021 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2021. С. 15-16.</p> <p>4. Питання автентичності доісламської поезії: метричний аспект // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Світ цінностей і цінності у світі», 25 травня 2022 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. С. 15-17.</p> <p>5. Висвітлення подій російсько-української війни на арабськомовних телеканалах: арабський, український та російський голоси / Coverage of the Events of the Russian-Ukrainian War on Arabic Language TV Channels: Arabic, Ukrainian and Russian. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Українсько-арабські мовно-культурні контакти», 16-17 лютого 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. С. 68-73.</p> <p>6. Головні поняття європейської метрики у застосуванні до давньоарабської поезії // «Ad orbem per linguas. До світу через мови»: Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці», 18-19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. С. 17-18.</p> <p>7. Валігура О. Р., Охріменко М. А., Бастун М. В., Кононенко В. Г. Програма комплексного атестаційного іспиту з першої іноземної мови для здобувачів вищої освіти. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023.</p> <p>Досвід практичної роботи за спеціальністю 2022-2024 рр., телеканал «Freedom», надання перекладацьких послуг.</p>	<p>(3 кредити ЄКТС, 90 годин), 26.09.2022 р. – 16.12.2022 р., Сертифікат ПК № 0568, дата видачі 22.12.2022 р.</p>
--	--	--	--	--	---

У розробці проєкту Програми враховані вимоги:

1. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р. № 871), зміни до Стандарту (наказ МОН України від 28.05.2021 р. № 593).
 2. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду і закриття освітніх програм у Київському національному лінгвістичному університеті (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти). Затверджено вченою радою КНЛУ, № 12 від 31 січня 2023 р.
 3. Рекомендації стейкхолдерів (розміщені на офіційному вебсайті КНЛУ і оприлюднені).
- (Зведена таблиця рекомендацій стейкхолдерів оприлюднена на сайті Київського національного лінгвістичного університету в розділі «Проекти до обговорення» – <https://knlu.edu.ua/proiekty-do-obhovorennia.html>)*

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти і факультету	Київський національний лінгвістичний університет факультет східної і слов'янської філології
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Офіційна назва освітньої програми	Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання Oriental Philology: Arabic Language and Literature, Translation, Teaching Methodology
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
Обмеження щодо форм здобуття освіти	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: магістр Спеціальність: 035 Філологія. Спеціалізація: 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Освітня програма: Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Одиничний диплом магістра 90 кредитів ЄКТС (1 рік 4 місяці)
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат № 6656, строк дії – до 01.07.2029 р. Дата отримання сертифіката про акредитацію – 26.12.2023 р.
Цикл/ рівень програми	НРК України – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Ступінь вищої освіти «бакалавр» (7 рівня НРК); на основі результатів фахових вступних випробувань.
Мова(и) викладання	Українська, окремі дисципліни: арабська, англійська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	На офіційному вебсайті КНЛУ: https://knlu.edu.ua/osvita/osvitno-profesiini-prohramy.html На сайті кафедри східної і слов'янської філології:

	https://eastphil.knlu.edu.ua/student/
Опис предметної галузі	<p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології є арабська мова (в теоретичному/практичному, синхронному/діахронічному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); арабська література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формах, методика навчання арабської мови і літератури в закладах вищої освіти.</i></p> <p><i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації арабською мовою, методикою навчання арабської мови та літератури. Цілі освітньої програми відповідають меті, завданням і місії, визначеним у Статуті Київського національного лінгвістичного університету, а також Стратегії розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2021 – 2025 рр., затверджених Конференцією трудового колективу Київського національного лінгвістичного університету, включаючи виборних представників з числа студентів, 24 червня 2021 року, протокол № 2.</i></p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій філології, методів і понять методики навчання арабської мови та літератури.</i></p> <p><i>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи й методики дослідження мови і літератури, методи й технології навчання арабської мови та літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</i></p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна Інтеграція теоретичної (фахової) підготовки в галузі арабської філології з науковою діяльністю. Програма

	<p>орієнтує на актуальні сфери діяльності, у межах яких можлива подальша наукова та професійна кар'єра. Інтеграція науково-дослідної і прикладної компонент, які зумовлюють високий рівень оволодіння теоретичними знаннями, уміннями, навичками та іншими професійно-орієнтованими компетентностями, що є достатніми для якісного продукування перекладацької продукції та викладацької роботи в закладах вищої освіти. Програма орієнтує на здійснення самостійного наукового дослідження, результати якого матимуть теоретичне і практичне значення.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Вища освіта в галузі філології та методики навчання. Підготовка фахівців до практичної роботи перекладачем, викладачем та науково-дослідної діяльності з акцентом на виконання наукових досліджень у галузі філології. Фокус на набуття освітньої кваліфікації для виконання професійної діяльності, пов'язаної зі здійсненням усіх видів міжмовного посередництва в усній і письмовій формах із залученням арабської і української мов; аналізу, перекладу та редагування арабомовних та україномовних текстів різних стилів із застосуванням сучасних наукових методів і практичних прийомів, а також формуванні здатності здійснювати інноваційну діяльність, розв'язувати складні задачі й проблеми у професійно-методичній діяльності та викладанні. Ключові слова: філологія, арабська мова і література, переклад, методика навчання іноземних мов.</p>
<p>2. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях, у галузях і сферах, пов'язаних із необхідністю забезпечення міжмовної і міжкультурної комунікації з використанням арабської і української мов; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти; у засобах масової інформації, інтернет-маркетингу, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо. Знання арабської мови сприятиме працевлаштуванню у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання, редагування текстів.</p>

	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010): 2444 – Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів, 2444.1 – Наукові співробітники (філологія, лінгвістика, переклади), 2444.1 – Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади), 2444.1 23667 – Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади), 2444.1 – Філолог-дослідник, 2444.2 – Філологи, лінгвісти, перекладачі та усні перекладачі. 23 Викладачі. 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів. 2351 Професіонали в галузі методів навчання. 2451 Професіонали в галузі літератури 2451.1 Літературознавці.</p>
Подальше навчання	Можливість подальшого навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем
Академічні права випускників	Право навчання за програми: 8 рівня НРК України, третього циклу QF-EHEA та 8 рівня EQF-LLL

3. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Методологія освітньої програми реалізує студентоцентричний підхід, тому базується на засадах особистісного, практично-діяльнісного, компетентнісного навчання з урахуванням принципів академічної свободи, наукових пошуків, проведення прикладних досліджень і використання їх результатів.</p> <p>На ОП застосовуються такі форми та технології навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організаційні форми: колективні та індивідуальні (аудиторні, практичні, позааудиторні заняття, семінарські, консультації, колоквиуми, перекладацька практика (переклад, анотування та реферування текстів різного спрямування, переклад письмових та усних різножанрових текстів у невизначених умовах діяльності), асистентська практика (проведення аудиторних занять, позааудиторних виховних заходів), співбесіди, заліки, екзамени), дистанційна, самостійна; - методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні методи, технології колективного і групового навчання, комунікативно-ігрові, обговорення дискусійних питань, проблемного навчання, інформаційно-комунікаційного навчання (програмне забезпечення Microsoft 365, канал YouTube, соціальні мережі та месенджери, інші відео- та аудіоресурси), проблемно-орієнтований метод навчання.
Оцінювання	<p>Система оцінювання знань за дисциплінами передбачає контроль результатів навчання студента за такими видами: <i>вхідний, поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий та атестація здобувачів вищої освіти.</i></p> <p><i>Вхідний контроль</i> застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань здобувачів вищої освіти і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.</p> <p><i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру та проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи і</p>

	<p>передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми.</p> <p><i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні (семінарські) заняття.</p> <p><i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що здійснюється в університеті у формі заліку чи усного/ письмового іспиту.</p> <p>Оцінювання здійснюється за двома шкалами: національною та ЄКТС.</p> <p>Підсумковий рейтинговий бал обчислюється за 100-бальною шкалою, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.</p> <p>Атестація передбачає захист кваліфікаційної роботи магістра з арабської філології.</p>																
4. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти																	
1.	Обсяг освітньої програми «Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання» становить 90 кредитів ЄКТС.																
2.	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Обсяг основних компонент</td> <td style="text-align: right;">66 кредитів – 73 %</td> </tr> <tr> <td colspan="2">з них:</td> </tr> <tr> <td>Нормативні навчальні дисципліни</td> <td style="text-align: right;">24 кредити – 27 %</td> </tr> <tr> <td>Перекладацька практика з арабської мови</td> <td style="text-align: right;">6 кредитів – 7 %</td> </tr> <tr> <td>Асистентська практика з арабської мови</td> <td style="text-align: right;">6 кредитів – 7 %</td> </tr> <tr> <td>Кваліфікаційна робота магістра</td> <td style="text-align: right;">30 кредитів – 32 %</td> </tr> <tr> <td>Обсяг вибіркового компонент</td> <td style="text-align: right;">24 кредити – 27%</td> </tr> <tr> <td>Разом за навчальним планом:</td> <td style="text-align: right;">90 кредитів – 100 %</td> </tr> </table> <p>Дотримано вимогу стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019р. № 871) щодо спрямування мінімуму 35 % обсягу освітньої програми «Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання» на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом.</p>	Обсяг основних компонент	66 кредитів – 73 %	з них:		Нормативні навчальні дисципліни	24 кредити – 27 %	Перекладацька практика з арабської мови	6 кредитів – 7 %	Асистентська практика з арабської мови	6 кредитів – 7 %	Кваліфікаційна робота магістра	30 кредитів – 32 %	Обсяг вибіркового компонент	24 кредити – 27%	Разом за навчальним планом:	90 кредитів – 100 %
Обсяг основних компонент	66 кредитів – 73 %																
з них:																	
Нормативні навчальні дисципліни	24 кредити – 27 %																
Перекладацька практика з арабської мови	6 кредитів – 7 %																
Асистентська практика з арабської мови	6 кредитів – 7 %																
Кваліфікаційна робота магістра	30 кредитів – 32 %																
Обсяг вибіркового компонент	24 кредити – 27%																
Разом за навчальним планом:	90 кредитів – 100 %																

5. Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати <i>складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу</i> в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 13. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.</p> <p>ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах.</p> <p>ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу.</p> <p>ЗК 16. Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

	<p>ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/ або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>ФК 9. <i>Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.</i></p> <p>ФК 10. <i>Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.</i></p> <p>ФК 11. <i>Здатність застосовувати в практичній викладацькій діяльності сучасні методи й методики навчання іноземної (арабської) мови, проведення лекційних, практичних, семінарських, занять у закладах вищої освіти.</i></p> <p>ФК 12. <i>Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вчитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).</i></p>
<p>6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати і систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватись правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи і методи до аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН 18. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні С1 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

ПРН 19. Застосовувати різні перекладацькі стратегії, методи і технічні прийоми у різних видах перекладу.

ПРН 20. Вибудовувати резюме і конструювати синтез головних ідей іношомовних текстів; вміти аргументувати та доводити свою думку українською та іноземними мовами в усній і письмовій формах.

ПРН 21. Реалізовувати системний підхід до організації формування іношомовної комунікативної компетентності і контролю за рівнем її сформованості, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 22. Розв'язувати складні завдання та проблеми забезпечення й організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

7. Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми

Характеристики кадрового забезпечення	Викладання рекомендованих навчальних дисциплін з циклів професійної та практичної підготовки фахівців ступеня магістр здійснюють викладачі, які мають спеціальність за дипломом про вищу освіту відповідної галузі знань і диплом про отримання наукового ступеня за відповідною науковою спеціальністю та сертифікат (диплом, свідоцтво) про професійну підготовку до педагогічної діяльності в галузі вищої освіти або атестат про вчене звання за відповідною кафедрою. Залучаються носії арабської мови як на умовах строкових договорів, так і в рамках угод про академічний обмін між університетами.
Характеристики матеріально-технічного забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні приміщення; Центр арабської мови і культури, спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека,

	<p>читальний зал; бездротовий доступ до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; комплекс громадського харчування (їдальня, буфети) тощо.</p> <p>Обладнання Центру арабської мови і культури для навчальних цілей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна; 2. Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою; 3. Моторизований екран Grandview; 4. Акустична система система Genius SP-HF180; 5. Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P; <p>Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури: словники, навчальна література, художня література, періодичні видання</p>
<p>Характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Офіційний сайт КНЛУ: http://knlu.edu.ua • Віртуальне середовище Moodle • Пакет MS Office 365 включно з платформою для дистанційного навчання і корпоративної взаємодії Microsoft Teams • Робочі навчальні програми з усіх дисциплін • Програми практики • Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт • Критерії оцінювання рівня підготовки, пакети комплексних контрольних робіт з обраних дисциплін. <p>Інформаційний супровід навчальних дисциплін: офіційний сайт кафедри східної і слов'янської філології: http://eastphil.knlu.edu.ua</p> <p>Команда Кафедра східної і слов'янської філології на корпоративній платформі Microsoft Teams: http://shorturl.at/jsES3</p> <p>Усі студенти університету мають доступ до мережі Інтернет. Кафедра постійно оновлює, доповнює, урізноманітнює інформаційні та навчально-методичні матеріали з дисциплін.</p>

8. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського національного лінгвістичного університету, затвердженого вченою радою КНЛУ 23 травня 2022 р., протокол № 20. http://surl.li/aenkp
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до Положення про відділ міжнародного співробітництва та академічну мобільність Університету http://surl.li/aeivx , Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського національного лінгвістичного університету http://surl.li/aenkp . Згідно з укладеними договорами між Київським національним лінгвістичним університетом й університетами Алжирської Народної Демократичної Республіки, студенти можуть брати участь у проєктах з міжнародної мобільності у межах угоди.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відсутнє

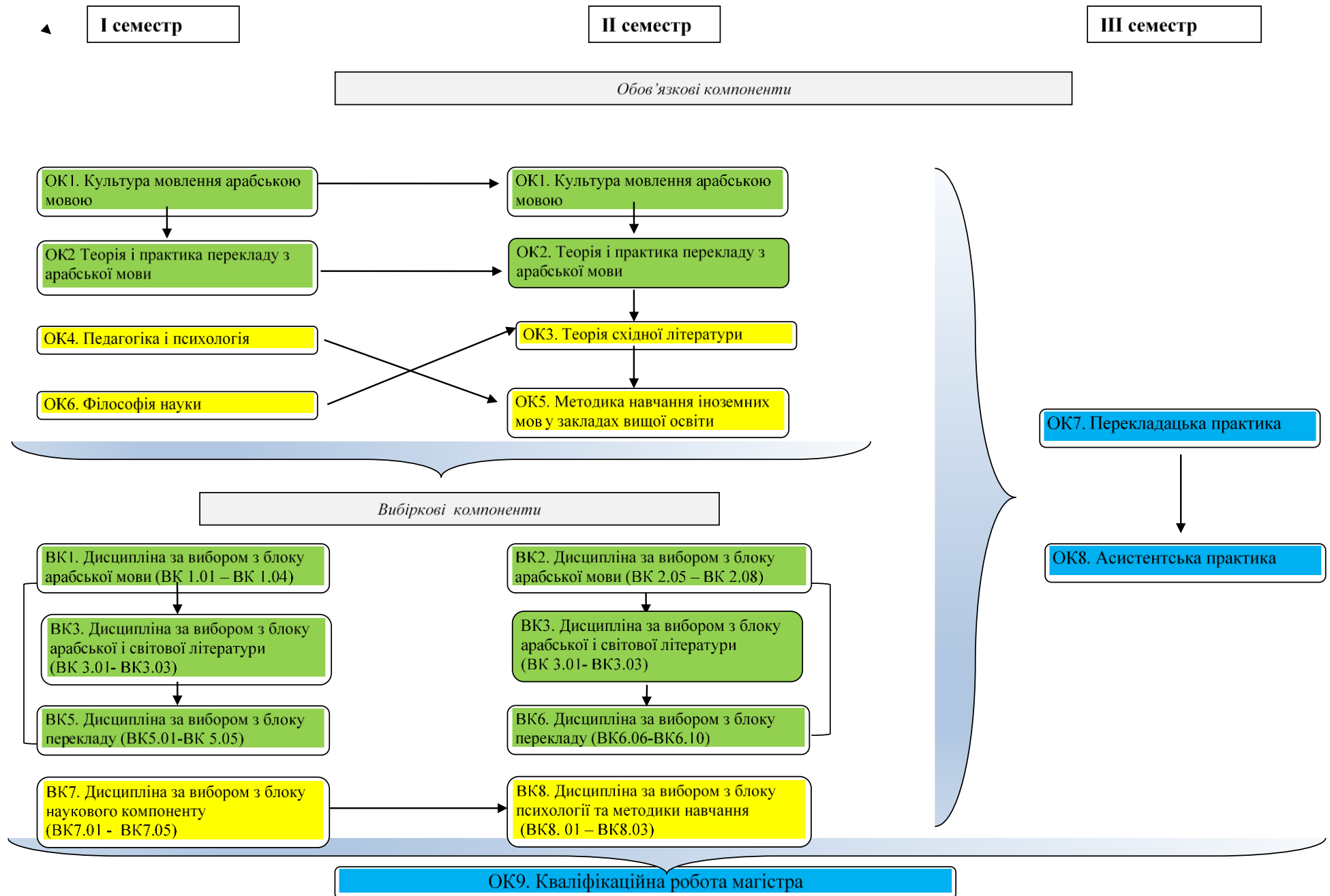
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота, атестаційний іспит)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми (ОК)			
ОК 1	Культура мовлення арабською мовою	8	іспит (I, II семестри)
ОК 2	Теорія і практика перекладу з арабської мови	4	іспит (I, II семестри)
ОК 3	Теорія східної літератури	3	залік (II семестр)
ОК 4	Педагогіка і психологія вищої школи	3	іспит (I семестр)
ОК 5	Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти	3	іспит (II семестр)
ОК 6	Філософія науки	3	залік (I семестр)
ОК 7	Перекладацька практика з арабської мови	6	залік (III семестр)
ОК 8	Асистентська практика з арабської мови	6	залік (III семестр)
ОК 9	Кваліфікаційна робота магістра з арабської філології	30	підсумкова атестація
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66 (73 %)	
Вибіркові компоненти освітньої програми (ВК)			
Дисципліни за вибором з блоку арабської мови:			
ВК 1	01. Академічне письмо арабською і українською мовами 02. Постперекладацьке редагування тексту (арабська і українська мови)	3	залік (I семестр)
ВК 2	03. Сакральні тексти ісламу 04. Ділове листування і бізнес комунікація арабською мовою	3	залік (II семестр)
Дисципліни за вибором з блоку арабської і світової літератури:			
ВК 3	01. Доісламська арабська поезія 02. Арабський літературний фольклор	3	залік (I семестр)
ВК 4	03. Арабська поезія середніх віків 04. Арабська проза середніх віків	3	залік (II семестр)
Дисципліни за вибором з блоку перекладу:			
ВК 5	01. Переклад арабських військових текстів 02. Мова Корану та кораністика 03. Переклад арабських юридичних текстів	3	залік (I семестр)

	04. Переклад спеціальних лінгвістичних і перекладознавчих текстів 05. Переклад політичного дискурсу (арабська і українська мови)		
ВК 6	06. Переклад арабських науково-технічних текстів 07. Переклад арабських художніх творів 08. Переклад арабських економічних текстів	3	залік (II семестр)
Дисципліна за вибором з блоку наукового компоненту:			
ВК 7	01. Методика роботи з арабськими філологічними текстами 02. Комунікативно-прагматична організація арабського публічного дискурсу	3	залік (I семестр)
Дисципліна за вибором з блоку психології і методики навчання:			
ВК 8	01. Психологія спілкування 02. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур в закладах вищої освіти 03. Гейміфікація навчання іноземних мов і культур в закладах вищої освіти	3	залік (II семестр)
Загальний обсяг вибіркового компонент		24 (27 %)	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

Структурно-логічна схема ОП

2.2 Структурно-логічна схема освітньої програми

Відповідно до логіки організації освітнього процесу підготовка здобувачів вищої освіти базується на вивченні теоретичних і практичних мовознавчих, перекладознавчих дисциплін, дисциплін з педагогіки вищої школи, методики навчання іноземних мов і літератури. Професійна компетентність майбутніх філологів реалізується у межах нормативних дисциплін: «Культура мовлення арабською мовою», «Теорія східної літератури», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти». Це формує готовність здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в реальних умовах, зокрема шляхом участі у перекладацькій та асистентській практиці з арабської мови. Дослідницький (науковий) компонент представлений дисциплінами «Організація сучасних філологічних досліджень й академічна доброчесність», «Історія лінгвістичних учень», «Опис та дослідження арабських рукописів», що сприяє у підготовці кваліфікаційної роботи магістра з арабської філології.

Вільний вектор здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем забезпечується дисциплінами з вибірових блоків («Блок дисциплін з психології та методики навчання», «Блок дисциплін з арабської мови», «Блок дисциплін з перекладу», «Блок дисциплін з арабської і світової літератури», «Блок дисциплін наукового компоненту»).

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.060 Східні мови та література (переклад включно), перша – арабська проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра з арабської філології і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження студентові ступеня магістра із присвоєнням відповідної кваліфікації.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра з арабської філології
Вимоги до кваліфікаційної роботи магістра з арабської філології	<p>Кваліфікаційна робота магістра з арабської філології спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/ або практичної проблеми в галузі філології, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Кваліфікаційна робота магістра з арабської філології – самостійна письмова наукова робота теоретичного, теоретико-експериментального або теоретико-прикладного характеру, яка виконується студентами на завершальному етапі фахової підготовки і є однією з форм виявлення теоретичних і практичних знань, уміння застосовувати їх для розв'язання конкретних наукових і практичних завдань. У кваліфікаційній роботі розглядається певна наукова або науково-практична проблема, узагальнюються та критично осмислюються теоретичні основи дослідження, обґрунтовується його мета й конкретні теоретичні й практичні завдання, визначається методика дослідження, його новизна, теоретичне й практичне значення. Написання кваліфікаційної роботи передбачає поглиблене наукове дослідження, збір, систематизацію та самостійний аналіз мовних явищ студентом та висновки науково-практичного характеру. Матеріали, представлені в роботі, обов'язково апробуються на науково-практичних конференціях, семінарах кафедри тощо.</p> <p>До кваліфікаційної роботи магістра додається відгук наукового керівника.</p> <p>Наукові роботи мають відповідати встановленим вимогам щодо їхнього змісту та оформлення. Виконання робіт передбачає опрацювання певної кількості наукових першоджерел (мінімум 60 джерел), збір оригінального ілюстративного матеріалу з газет, журналів, художньої літератури або інших джерел (наприклад, з мережі</p>

Інтернет або інших електронних засобів масової інформації), систематизацію та аналіз цього матеріалу.

Роботи проходять перевірку на плагіат за допомогою Unicheck.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться у формі наукової доповіді на відкритому (публічному) засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти перед її членами за участі керівника дипломної роботи.

Кваліфікаційні роботи розміщені в репозитарії КНЛУ <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>

4. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У КНЛУ діє система внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) реалізація системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Університеті на підставі принципів і процедур, визначених у Стратегії розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2021 – 2025 рр, а також Програмі забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Київському національному лінгвістичному університеті <http://surl.li/cxeqf>;

2) реалізація систем забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Університеті на підставі принципів і процедур, визначених здійснення моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм згідно з відповідним Положенням, затвердженим вченою радою КНЛУ;

3) контроль якості результатів навчання студентів через систему контрольних заходів (вступного, поточного, рубіжного, модульного, семестрового та атестаційного контролю);

4) реалізація системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема навчальні курси, що організовуються самим Університетом;

5) забезпечення освітнього процесу необхідним навчально-методичним ресурсом, зокрема самостійної роботи студентів, силабусів тощо як у паперовому вигляді, так і електронному;

6) забезпечення мультимедійної підтримки освітнього процесу, активна розробка освітнього порталу Moodle для забезпечення студентів актуальними навчальними матеріалами та здійснення зворотного зв'язку між студентами і викладачами на платформі Microsoft Teams;

7) впровадження інформаційної системи АСУ-ВНЗ для ефективного управління освітнім процесом;

8) розміщення на сайтах Університету, факультетів, кафедр актуальної для студентів і науково-педагогічних працівників інформації, зокрема про освітні програми, документів з організації освітнього процесу в КНЛУ, актуальні рішення вченої ради Університету;

9) впровадження системи запобігання та виявлення академічного плагіату, зокрема перевірки кваліфікаційних, курсових робіт студентів на дотримання правил доброчесності за допомогою інформаційних систем (Unichesk);

10) здійснення систематичних опитувань науково-педагогічних працівників, студентів Університету з питань якості викладання, навчально-методичного та матеріального забезпечення освітнього процесу, аналіз і оприлюднення результатів дослідження на засіданнях вченої ради Університету, офіційному вебсайті КНЛУ.

Пояснювальна записка

Метою освітньої програми Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання, призначеної для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська є підготовка фахівця, здатного розв'язувати складні задачі й проблеми в галузі **лінгвістики** та перекладу в процесі навчання та професійної діяльності.

Мета освітньої програми відповідає **місії і стратегії Університету** завдяки спрямуванню на реалізацію її ключових компонентів: **освітнього** (здійснення підготовки висококваліфікованих фахівців), **міжнародного** (здійснення гідного і взаємовигідного входження КНЛУ у світове гуманітарно-освітнє співтовариство на підставі досягнення високого рівня конкурентоспроможності в освітній, науково-дослідній та міжнародній роботі); **інноваційного** (розвиток нововведень у викладанні та наукових розробках, надання якісної вищої освіти з використанням інноваційних методів і технологій у підготовці фахівців), **культурного** (створення сприятливої духовної атмосфери, навчання творчо й конструктивно розв'язувати проблеми, оптимально поєднувати матеріальні та духовні складники на всіх стадіях професійної діяльності).

Об'єктами вивчення освітньої програми є арабська мова і література, перекладознавство, методика навчання іноземних мов, педагогіка і психологія вищої школи, а також методика проведення наукових досліджень. Програма повністю відповідає цілям навчання та теоретичному змісту предметної області.

Основним фокусом освітньої програми є акцент на формування здатності випускника здійснювати інноваційну діяльність і проводити дослідження в галузі лінгвістики й перекладацьких студій, використовувати професійно орієнтовані знання та вміння з методики навчання арабської мови, а також здійснення професійно-орієнтованого перекладу.

Київський національний лінгвістичний університет самостійно формує перелік освітніх компонентів, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття визначених компетентностей. В освітній програмі Київський національний лінгвістичний університет **розширив перелік** фахових компетентностей і результатів навчання, визначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Практичні результати навчання, заявлені в цій освітній програмі, адаптовані до вимог сучасного ринку праці.

Освітня програма містить перелік загальних і фахових компетентностей, що визначають специфіку підготовки магістрів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська, та програмні результати навчання, які характеризують очікувані знання, розуміння, здатності студентів, набуті внаслідок успішного завершення освітньої програми. Компетентності та результати навчання узгоджені між собою і відповідають дескрипторам НРК (див. таблиці 1, 2).

Структура освітньої програми передбачає оволодіння знаннями щодо забезпечення усної і письмової комунікації у різних галузях науки, техніки, економіки, культури шляхом перекладу різноманітних за жанром текстів арабською і державною мовами, методики навчання іноземних мов і літератури у вищій школі. Освітня програма є багатовимірною за своєю структурою й організацією, сприяє мобільності студентів-філологів та конкурентоспроможності на ринку праці.

Особливістю циклу навчальних дисциплін **загальної підготовки** освітньої програми, а також дисципліни «Теорія східної літератури» є формування здатності приймати обґрунтовані рішення і генерувати нові ідеї, здатності до системного мислення, аналізу та синтезу, володіти й оперувати інформацією відповідно до практичних потреб із метою виявлення професійних проблем і розробки способів їх розв'язання.

Особливістю циклу навчальних дисциплін **теоретичної професійної підготовки** («Педагогіка і психологія», «Методика навчання іноземних мов», а також «Дисципліна за вибором з блоку психології та методики навчання») є забезпечення формування спеціальних фахових компетентностей, що надають випускнику ґрунтовні знання, уміння і навички для викладання іноземних мов у закладах вищої освіти.

Формування спеціальних (фахових) компетентностей забезпечує широкий спектр компонент **практичної професійної підготовки** фахівців, зокрема дисципліни «Культура мовлення арабською мовою», «Теорія і практика перекладу з арабської мови», перекладацька практика, асистентська практика.

Основним інструментом формування **індивідуальних освітніх траєкторій** здобувачів вищої освіти є вибіркові навчальні дисципліни (24 кредитів ЄКТС, 27 %), у тому числі дисципліни за вибором студента.

Обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці. Спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.060 Східні мови і літератури (переклад включно), перша – арабська.

У програмі висвітлено ресурсне забезпечення реалізації освітнього процесу, що охоплює кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне устаткування.

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

	ЗНАННЯ	УМІННЯ	КОМУНІКАЦІЯ	АВТОНОМІЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬ- НІСТЬ
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1	+	+	+	
ЗК 2			+	+
ЗК 3	+	+	+	
ЗК 4	+	+	+	+
ЗК 5			+	+
ЗК 6	+	+	+	
ЗК 7	+	+		
ЗК 8	+	+	+	
ЗК 9			+	+
ЗК 10	+	+	+	+
ЗК 11	+	+	+	+
ЗК 12	+			+
ЗК 13	+		+	+
ЗК 14	+		+	+
ЗК 15		+	+	+
ЗК 16			+	
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)				
ФК 1	+	+		
ФК 2	+	+		
ФК 3	+	+		+
ФК 4	+	+		
ФК 5	+	+	+	+
ФК 6	+	+	+	+
ФК 7	+	+		
ФК 8	+	+	+	
ФК 9	+	+	+	+
ФК 10		+		+
ФК 11	+	+	+	+
ФК 12		+		+

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму

Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

ступінь вищої освіти: магістр

галузь знань: 03 гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.060 східні мови та літератури (переклад включно)

перша – арабська

кваліфікація: магістр філології

Рецензована освітня програма здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня складена на належному фаховому рівні. Структура містить усі необхідні компоненти, а саме: профіль освітньої програми, інформацію про акредитацію, основний фокус та програмні компетентності. Чітко сформульовані характеристики освітньої програми. Укладачі визначили програмні компетентності, що охоплюють інтегральні, загальні та фахові компетенції. Здобутком програми є те, що чітко витримано баланс між усіма необхідними навчальними компонентами: навчальними дисциплінами, практиками та виконанням кваліфікаційної роботи. Зокрема, доцільно визначено співвідношення між обов'язковими компонентами та вибірковими компонентами програми. Варто наголосити, що дисципліни вільного вибору охоплюють широке коло можливих інтересів студентів. Вони сприятимуть поглибленню як професійної, так і наукової підготовки студентів.

Розподіл кількості кредитів забезпечить належний рівень підготовки фахівців означеної галузі. Освітньою програмою логічно передбачено дві практики з перської мови: перекладацьку та асистентську, метою яких є вдосконалення фахових практичних навичок.

Програмні результати навчання корелюють із програмними компетентностями та чітко означені в тексті. При описі ресурсного забезпечення реалізації програми враховано характеристики кадрового, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. У розділі про форму атестації здобувачів вищої освіти подано інформацію про підсумкову атестацію. Логічною та виправданою є також матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми.

Загалом запропонована освітня програма відповідає всім вимогам щодо забезпечення високого рівня підготовки фахівців за спеціальністю 035 Філологія та спеціалізацією 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Освітня програма цілком може бути запроваджена в освітній процес.

Рецензент

доктор філологічних наук, доцент,

завідувач кафедри германської і фіно-угорської філології

Київського національного лінгвістичного університету

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму

Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

ступінь вищої освіти: магістр

галузь знань: 03 гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.060 східні мови та літератури (переклад включно)

перша – арабська

кваліфікація: магістр філології

Вимоги сучасного ринку праці ставлять перед закладами вищої освіти завдання з підготовки фахівців якісно нового професійного рівня, здатних ефективно працювати в сучасних умовах, демонструвати високий інтелектуальний і творчий потенціал, засвідчувати фахову мобільність та впевненість у професійному майбутньому.

Запропоновану освітню програму складено на високому фаховому рівні. Її структура є комплексною та системною. Програма повністю враховує сучасний рівень підготовки фахівців вказаної галузі. Чітко визначені мета та характеристика освітньої програми. Чітко витримано баланс між усіма необхідними навчальними компонентами: навчальними дисциплінами, практиками та виконанням дипломної роботи. Зокрема, доцільно визначено співвідношення між обов'язковими компонентами та вибірковими компонентами освітньої програми. Дисципліни вільного вибору охоплюють широке коло можливих інтересів магістрантів. Вони сприятимуть поглибленню як професійної, так і наукової підготовки студентів.

Освітня програма Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання ґрунтується на фундаментальній загальнофілологічній освіті, пропонує комплексний підхід до перекладацької діяльності, орієнтована на використання сучасних перекладацьких та інформаційних технологій. Програма містить набір професійно-орієнтованих філологічних дисциплін, спрямованих на підготовку висококваліфікованих перекладачів та викладачів арабської мови та літератури.

Якість змістової складової рецензованої освітньої програми не викликає сумнівів, оскільки оскільки вона встановлює: обсяг та термін навчання здобувачів вищої освіти; загальні компетентності; програмні компетентності, а також загальні та фахові компетентності, необхідні для успішної діяльності фахівця зі східної мови.

Запропонована освітня програма Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання відповідає всім вимогам щодо забезпечення високого рівня підготовки фахівців у царині перекладу та викладання за спеціальністю 035 Філологія та спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Освітня програма повністю відповідає вимогам підготовки фахівців з арабської мови та літератури і може бути запроваджена в освітній процес.

Рецензент
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри мов і літератур
Близького та Середнього Сходу
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ВІДГУК
на освітню програму
Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.060 Східні мови та літератури
(переклад включно), перша – арабська

Запропонована освітня програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців-філологів, перекладачів, працівників, що мають необхідні знання для написання, перекладу, редагування як офіційних текстів, так і текстів інших жанрів і стилів, мають необхідні знання і навички для використання різноманітних технічних засобів та інноваційних технологій. Крім цього, здобувачі, які навчаються за вищезазначеною програмою отримують необхідну сукупність знань для успішного продовження навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Структура і зміст ОП відповідають Стандарту вищої освіти для спеціальності 035 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також Стратегії розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2021-2025 рр.

Як завідувач кафедри східної і слов'янської філології пропоную внести корективи до тексту освітньої програми, а саме:

1. Змінити інформацію про склад проектної групи ОП, у зв'язку зі зміною одного з членів групи (відповідно до наказу № 36-о від 21.02.2022 р. замінити гаранта ОП к.ф.н. Лихошерстову М.Ю. на к.ф.н. Рибалкіна С.В., ввести до складу проектної групи ОП к.п.н. Бастуна М.В.)
2. Додати інформацію про стажування члена проектної групи ОП д.ф.н., проф. Рибалкіна В.С.
3. Оновити інформацію стосовно публікаційної активності всіх членів проектної групи.

Загалом вважаємо, що подана на розгляд освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська розроблена науково-практичними працівниками кафедри східної і слов'янської філології за структурою і наповненістю виглядає логічною та раціональною та відповідає усім необхідним вимогам та заслуговує на подальшу реалізацію в освітній діяльності закладу вищої освіти.

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології
Київського національного
лінгвістичного університету
доктор філологічних наук, професор

Ольга ВАЛІГУРА

Відгук
на освітню програму
Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури
(переклад включно), перша – арабська

Структура і зміст ОП Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська, засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасної вищої освіти. Зазначені у програмі освітні компоненти відповідають запитам щодо підготовки фахівців спеціальності 035 Філологія. Викладена в програмі освітня та професійна підготовка майбутніх фахівців має прикладний характер, а її структура передбачає динамічне та інтегративне навчання. Цикли дисциплін загальної та професійної підготовки, представлені в освітній програмі, мають актуальний напрям, у межах якого можлива подальша професійна кар'єра здобувачів вищої освіти.

Загалом позитивно оцінюючи освітню програму першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в якій передбачено реалізацію всіх необхідних ключових та професійних компетентностей, хотілося б звернути увагу гаранта ОП на декілька пропозицій щодо вдосконалення освітніх програм, які були висловлені експертною групою Національного Агентства (березень-квітень 2023 р.):

- вилучити ФК 15 з переліку позастандартних фахових компетентностей, оскільки він фактично дублює ФК 12, який входить до стандартних фахових компетентностей;
- до початку 2023-2024 н.р. перевірити і осучаснити списки рекомендованих джерел в робочих програмах навчальних дисциплін, оскільки списки рекомендованої літератури в РП за окремими ОК містять старі джерела;
- упродовж 2023-2024 рр. долучити НПП до стажувань в інших ЗВО та наукових установах як України, так і зарубіжних держав, оскільки професійний розвиток значної частини НПП обмежується курсами підвищення кваліфікації в КНЛУ;
- урізноманітнити форми популяризації принципів академічної доброчесності через активне залучення органів студентського самоврядування; перегляд контрольних заходів, використання ІТ-технологій.

На підставі викладеного, пропоную гарантові й проектній групі внести корективи до тексту освітньої програми в розділі переліку компетентностей випускника відкоригувати структурно-логічну схему та матрицю забезпечення програмних результатів навчання обов'язковим та вибіркоким компонентам.

Відповідальна за акредитацію на факультеті
східної і слов'янської філології,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри східної і слов'янської філології
Київського національного лінгвістичного університету

Марина ОХРИМЕНКО

ВІДГУК

на освітні програми

Східна філологія: Арабська мова і література, переклад, методика навчання

Східна філологія: Китайська мова і література, переклад, методика навчання

Східна філологія: Корейська мова і література, переклад, методика навчання

Східна філологія: Перська мова і література, переклад, методика навчання

Східна філологія: Турецька мова і література, переклад, методика навчання

Східна філологія: Японська мова і література, переклад, методика навчання

Спеціальності 035 Філологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

факультету східної і слов'янської філології

Структура і зміст усіх рецензованих освітніх програм факультету східної і слов'янської філології Київського національного лінгвістичного університету свідчать про високий рівень розуміння їх розробниками актуальних проблем сучасної вищої освіти. Рецензовані освітні програми відповідають Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти та мають на меті підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й проблеми в галузі лінгвістики та перекладу в процесі навчання та професійної діяльності. Усі рецензовані ОП спрямовано на реалізацію їх ключових компонентів: освітнього (здійснення підготовки висококваліфікованих фахівців), міжнародного (здійснення гідного і взаємовигідного входу в КНУ у світове гуманітарно-освітнє співтовариство на підставі досягнення високого рівня конкурентоспроможності в освітній, науково-дослідній та міжнародній роботі); інноваційного (розвиток нововведень у викладанні та наукових розробках, надання якісної вищої освіти з використанням інноваційних методів і технологій у підготовці фахівців), культурного (створення сприятливої духовної атмосфери, навчання творчо й конструктивно розв'язувати проблеми, оптимально поєднувати матеріальні та духовні складники на всіх стадіях професійної діяльності).

Практичні результати навчання, заявлені в рецензованих освітніх програмах, адаптовані до вимог сучасного ринку праці. Зазначені у програмах факультету освітні компоненти відповідають запитам щодо підготовки фахівців спеціальності 035 Філологія. Згідно з рецензованими програмами, навчання практично зорієнтоване і ґрунтується на індивідуально-творчому, компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, студентоцентрованому підходах.

Цикли загальної, професійної та практичної підготовки, що включають як нормативні, так і дисципліни вільного вибору студента, формують у здобувача інтегральну, загальну і фахову компетентності. Зазначені дисципліни зорієнтовані на досягнення відповідних програмних результатів навчання. Кореляція програмних компетентностей і програмних результатів навчання компонентам освітньої програми унаочнена у матриці.

Програмами передбачено форми контролю результатів навчання та оцінювання знань студентів шляхом поточного, модульного і підсумкового контролю, що здійснюються через заліки та іспити, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань, перекладацької та асистентської практик, захисти кваліфікаційних робіт магістрів.

Загалом позитивно оцінюючи освітні програми другого (магістерського) рівня вищої освіти, в яких передбачено реалізацію всіх необхідних ключових та професійних компетентностей, хотілося б звернути увагу проєктних груп на пропозицію щодо вдосконалення освітніх програм: згідно з укладеним Меморандумом про співпрацю між Київським національним лінгвістичним університетом і Київською гімназією східних мов № 1 Святошинського району міста Києва (16.05.2023 р.), передбачити залучення здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників КНЛУ до участі в освітньому процесі (майстер-класи, воркшопи, мистецькі проєкти, мовні клуби тощо), проведення спільних освітньо-культурних заходів та інше.

На підставі викладеного, пропоную проєктним групам рецензованих ОП внести корективи про укладений меморандум до тексту усіх освітніх програм в розділі ОП у розділ «Академічна мобільність».

Директор
Київської гімназії східних мов № 1
Святошинського району міста Києва

Оксана ПРОСКУРА

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітню програму

Східна філологія: Арабська мова і література, переклад, методика навчання

Спеціальності 035 Філологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

факультету східної і слов'янської філології

У змістовому та формальному плані освітня програма **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** Спеціальності 035 Філологія другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету східної і слов'янської філології містить усі необхідні складові, обумовлені метою й завданнями навчального процесу. Враховуючи спрямованість освітньої програми на всебічний розвиток фахівця з арабської мови, сильною стороною, на нашу думку, є гнучкість запропонованих студентам курсів за вибором. Це дисципліни з блоку арабської мови, літератури, перекладу, а також дисципліни з акцентом на дослідницьку складову, психологію і методику навчання. Такий підхід дозволяє студентам свідомо обирати власну освітню траєкторію і пріоритети відповідно до особистих міркувань та вимог ринку праці.

Обов'язкові та вибіркові компоненти освітньої програми **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** вдало доповнюють знання та навички, отримані студентами у попередні роки, на бакалавраті. Проте тепер здобувач, краще ознайомившись зі сферою роботи, має змогу сфокусуватися на пріоритетному напрямку, обравши, наприклад, з-поміж таких КЗВ як: «Переклад арабських військових текстів», «Переклад арабських юридичних текстів», «Переклад спеціальних лінгвістичних і перекладознавчих текстів», «Переклад політичного дискурсу», «Переклад арабських науково-технічних текстів», «Переклад арабських економічних текстів». Для викладання усіх дисциплін викладачі використовують найновіші й найактуальніші матеріали, реальні тексти та випадки з власного досвіду чи актуальних подій порядку денного. Для кращої систематизації та зручності доречно було би побачити такий матеріал у вигляді підручників чи посібників, з огляду на фактичну відсутність спеціалізованої літератури українською мовою.

Освітня програма **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** зосереджується не лише на перекладацькому аспекті, що дозволяє майбутнім випускникам знайти широкі можливості для самореалізації в Україні та за кордоном. Так, в оновленій версії освітньої програми є місце КЗВ на кшталт «Гейміфікація навчання іноземних мов і культур в закладах вищої освіти», «Методика роботи з арабськими філологічними текстами», «Постперекладацьке редагування тексту», «Академічне письмо арабською і українською мовами»: навички, отримані в результаті вивчення цих дисциплін, стануть у нагоді науковцям, викладачам, знадобляться під час практичної роботи в арабському середовищі. Загалом, освітня програма дозволяє студентові після випуску почувати себе комфортно в більшості комунікативних ситуацій, а також гнучко адаптуватися до вимог вітчизняного та зарубіжного ринку праці.

Стейкголдер:

Даниил ДУНДА

перекладач Філії НАК «Нафтогаз України»

в Арабській Республіці Єгипет

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітню програму

Східна філологія: Арабська мова і література, переклад, методика навчання

Спеціальності 035 Філологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

факультету східної і слов'янської філології

Освітня програма **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** Спеціальності 035 Філологія другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету східної і слов'янської філології розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти для зазначеної спеціальності: Освітня програма містить усі необхідні для такого типу документації складові, узгоджені зі сформульованими цілями й завданнями навчального процесу. Змістовний бік освітньої програми не викликає сумнівів: пропонувані навчальні дисципліни сповна розкривають сутність актуальних проблем на кшталт багатопрофільної підготовки фахівців-філологів, компетентних перекладачів-арабістів.

Що стосується побажань, увагу слід звернути передусім на розвиток у здобувачів навичок аналітично-дослідницької діяльності. Це досягається шляхом опанування дисциплін, покликаних висвітлювати природу наукового світогляду, її структуру та функції, методи наукового пізнання тощо. Йдеться не лише про онтологічне пізнання у його суто академічному тлумаченні, а, швидше, про навички критичного мислення у повсякденних, практичних робочих ситуаціях.

Пропонувані у програмі курси за вибором на зразок «Комунікативно-прагматична організація арабського публічного дискурсу» та «Методика роботи з арабськими філологічними текстами» частково заповнюють зазначену лауну і дозволяють студентові зосередитися на відпрацюванні відповідних навичок та прийомів. Також однозначно позитивним моментом є низка спеціалізованих дисциплін, як от «Переклад арабських військових текстів», «Переклад арабських юридичних текстів», «Переклад арабських економічних текстів», «Переклад арабських науково-технічних текстів» тощо. Безсумнівно, можливість вибору студентами тих курсів, які найбільше відповідають їхній індивідуальній освітній траєкторії – це плюс, як і глибокий фокус на конкретній сфері.

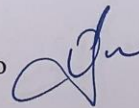
Зазначу, що для успішної роботи студентам на момент завершення навчання вже потрібно мати практичні навички, що не обмежуються лише аудиторним досвідом. Тож тут хоч підкреслити важливість перекладацької та асистентської практик з арабської мови – обов'язкові компоненти рецензованої освітньої програми. Наявність таких можливостей передбачає, що студент на момент випуску буде краще підготований до вимог сучасного ринку праці.

Враховуючи згадані аргументи, освітня програма **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** повністю відповідає потребам галузі у перекладачах, викладачах, аналітиках та інших фахівцях, обізнаних у специфіці роботи в арабському світі. Для покращення наявних можливостей слід продовжувати розвивати співпрацю з базами практики та розширювати їхній перелік.

Стейкгоल्дер:

Черноног Оксана

перекладач Філії НАК «Нафтогаз України» в
Арабській Республіці Єгипет, з визначенням робочого
місця в компанії-операторі "Petrosannan Company"

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітню програму

Східна філологія: Арабська мова і література, переклад, методика навчання

Спеціальності 035 Філологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

факультету східної і слов'янської філології

Освітня програма **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** Спеціальності 035 Філологія другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету східної і слов'янської філології містить усі необхідні структурні елементи і розроблена відповідно до вимог Стандарту вищої освіти. Здобувачі мають змогу вибудовувати гнучку освітню траєкторію відповідно до індивідуальних потреб, обираючи курси за вибором (КЗВ), що складають 27% від загального обсягу освітньої програми. З-поміж ключових обов'язкових компонентів є перекладацька та асистентська практики з арабської мови; обидві, на нашу думку, виступають важливою з'єднувальною ланкою між навчальним процесом та практичним використанням отриманих знань і навичок у роботі. Відтак одним із аспектів, на які пропонуємо звернути увагу, є забезпечення гідних умов для проходження студентами перекладацької та асистентської практик з арабської мови.

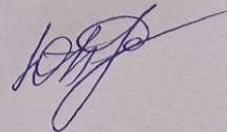
У цьому світлі хочемо позитивно відзначити функцію Центру арабської мови і культури (III корпус, 601 аудиторія), котрий виступає як хаб для зацікавлених у арабській мові та філології сходознавців – студентів, викладачів, науковців, дипломатів. На базі центру студенти проходять практику, під його егідою проводяться зустрічі із запрошеними гостями, наукові, навчальні та інші заходи. На нашу думку, слід продовжувати заохочувати студентів до участі у спільній культурній та освітній роботі й обов'язково висвітлювати академічне життя на сайті кафедри чи іншому відповідному ресурсі.

Від 2020 року, з початком пандемії та переходом на дистанційне навчання, а пізніше – труднощами воєнного стану, беззаперечною виявилася важливість ефективної, регулярної та надійної комунікації між студентами та викладачами. Вагомим кроком на цьому шляху вважаємо запровадження в обіг системи MS Teams, котра дозволила стандартизувати та оптимізувати робочу взаємодію, а також регулярні оновлення інформаційних ресурсів – вебсайтів університету, кафедри, спільнот у соцмережах тощо. Ще одним якісним зрушенням стало впровадження системи перевірки студентських робіт на академічну доброчесність – Unicheck, із подальшим оприлюдненням робіт на сайті університетського репозитарію. Таким чином студенти заохочуються до чесної наукової праці починаючи з раннього бакалаврату і на момент підготовки дипломної роботи магістра вже мають потрібний досвід, беручи участь у конференціях та знаючись на основах академічної культури.

Загалом, освітня програма **Арабська мова і література, переклад, методика навчання** стане вдалим вибором для зацікавлених у роботі в країнах Арабського Сходу, у приватному секторі, в державних установах України або за її межами.

Стейкголдер:

Кандидат філологічних наук,
старший науковий співробітник
відділу Близького та Середнього Сходу
Інституту сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАНУ

Петрова Ю. І.

Відгук
на освітню програму
Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури
(переклад включно), перша – арабська

Освітня програма «Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська враховує суспільні виклики і фокусує увагу більшою мірою на перекладацьких дисциплінах підготовки майбутніх фахівців.

Структура і зміст освітньої програми демонструють розуміння розробниками актуальних проблем сучасної вищої освіти. Зазначені у програмах освітні компоненти відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців 035 Філологія.

До освітньої програми додається типовий навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю.

Загалом позитивно оцінюючи освітню програму в якій передбачено реалізацію всіх необхідних ключових та професійних компетентностей, хотілося б звернути увагу проєктної групи на наступні пропозиції щодо їх вдосконалення:

- на регулярній основі запрошувати представників роботодавців до освітнього процесу, зокрема шляхом проведення ними лекцій, практичних занять, майстер-класів.

У зв'язку з вище викладеним, пропонуємо проєктній групі внести корективи до освітньої програми **Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання** другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська.

Здобувач освіти за освітньою програмою
Східна філологія: арабська мова і
література, переклад, методика навчання

Козяровська Т.С.